

SANACIJA ZUNANJIH STENSKIH POVRŠIN

Osnovno čiščenje in sušenje

Poplavam so bili izpostavljeni objekti različnih tipov gradnje, od neizoliranih masivnih do izoliranih montažnih ali masivnih stavb. Ne glede na vrsto objekta in tip gradnje, je po umiku vode prvi korak odstranitev naplavin s fasadnih površin (blata, kamenja, vej, ipd.), ki jih je poplavna voda pustila za seboj. Nato sledi mehansko čiščenje fasad, pri čemer je priporočljivo uporabiti vročo vodo pod pritiskom, a paziti, da se med čiščenjem ne poškodujejo zaključni sloji fasade. V primeru, da so bile površine poplavljene s fekalijami ali drugimi strupenimi snovmi, je dezinfekcija potrebna skladno z navodili pristojnih sanitarnih služb. V tej fazi je mogoče tudi oceniti stopnjo poškodb na fasadnih površinah. Sledi sušenje. Fasadne površine morajo biti pred nanosom obnovitvenih premazov dobro presušene. Pri normalnih zračnih pogojih (temperatura 20 °C, relativna zračna vlaga 65 %) se fasada suši približno en mesec, dokler vlaga v zidu ne pade pod 5 %, kar je pogoj za začetek premazovanja. Sanacija in barvanje je potrebno izvesti v suhem, nevetrovnem vremenu v času, ko temperature tudi ponoči ne padejo pod 5 °C in čez dan ne narastejo nad 30 °C. Paziti je treba, da se barvanje izvaja na neosončenih površinah, torej preden na površino posije sonce. Le pod takimi pogoji bo vgradnja materialov in sušenje lahko kakovostno izvedeno.

Razkuževanje zunanjih stenskih površin

Med sušenjem fasadnih površin jih razkužimo z biocidnim sredstvom **SPEKTRA Sanitol concentrate** (redčenje: 1 del **SPEKTRA Sanitol concentrate** + do 4 deli vode). Biocidno sredstvo nanašamo z večjim pleskarskim čopičem. Pred zaključnim barvanjem ponovimo premazovanje s **SPEKTRA Sanitol concentrate**, ki se mora sušiti vsaj 12 ur pred nadaljevanjem pleskarskih del.

Sanacija fasadnih površin, ki so obdelane s toplotnoizolacijskim sistemom (TIS)

Toplotnoizolacijski sistem na osnovi stiropora (EPS)

Sanacija je odvisna od stanja fasadne površine po čiščenju in dezinfekciji:

Če na toplotnem ovoju ni mehanskih poškodb, zadošča obnovitveno barvanje. Najprej fasadne površine impregniramo s **SPEKTRA Impregnation Acryl** (razredčimo z vodo 1:1) in počakamo, da se površina temeljito presuši. Po 24 urah nanesemo dva sloja fasadne barve **SPEKTRA Facade**

Universal v izbranem odtenku. Če sta bili poplavi izpostavljeni le ena ali dve stranici, izberemo odtenek, ki se čim bolj ujema s preostalo površino. Če se odločimo za obnovitveno barvanje celotne fasade, izberemo svetlejši barvni odtenek, ki se manj segreva in daljši čas zagotavlja kakovosten premaz brez lasastih razpok.

Če je poškodovan samo zaključni dekorativni omet, izrežemo poškodovane dele ometa, mesta premažemo z lepilno malto **SPEKTRA lepilo EPS**, nato sledi nanos osnovnega premaza **SPEKTRA UNI Grund** ter zaključnega dekorativnega ometa **SPEKTRA Plaster Acryl**.

Če je zaključni omet poškodovan do mrežice, izolacija pa ni poškodovana, je potrebno izrezati poškodovane dele do izolacije, izolacijo rahlo obrusiti, sledi nanos lepilne malte **SPEKTRA lepilo EPS**, vtiskovanje mrežice, nanos osnovnega premaza **SPEKTRA UNI Grund** ter zaključnega dekorativnega ometa **SPEKTRA Plaster Acryl**.

Če so poškodbe lokalno globoke in zajemajo tudi izolacijo, je potrebno odstraniti (izrezati) celoten sistem do konstrukcije oz. do opeke. Pri izrezu je potrebno pri vsaki komponenti toplotnoizolacijskega ovoja zarezati dodaten, približno 10 cm širok pas za izvedbo preklopa med novim in starim nanosom. Na tem delu se vgradi celotni sistem, pri čemer se uporabi enake materiale, kot so bili uporabljeni na fasadi. Na izrezani del nalepimo izolacijo, jo premažemo z lepilno malto **SPEKTRA lepilo EPS**, vtisnemo mrežico ter ponovno premažemo z lepilno malto. Na posušeno lepilo nanesemo osnovni premaz **SPEKTRA UNI Grund** ter zaključni dekorativni omet **SPEKTRA Plaster Acryl**. Pomembna je pravilna izvedba preklopov pri vsaki komponenti toplotnoizolacijskega ovoja.

V vseh treh primerih sanacije velja naslednje: Ker je velika verjetnost, da se bo sanirani del v odtenku, morda celo v

načinu zaribave nekoliko razlikoval od preostale površine, je potrebno poenotiti celotno površino. Najprej nanesemo **SPEKTRA Impregnation Acryl** (redčimo z vodo 1:1), nato pa še dva sloja fasadne barve **SPEKTRA Facade Universal** v izbranem odtenku, ki se ujema s preostalimi deli fasade.

Toplotnoizolacijski sistem na osnovi mineralne volne (MV)

Pri termoizolacijskem sistemu na osnovi mineralne volne je potrebno upoštevati večje poškodbe. Mineralna volna se močno prepoji z vodo, zato bi bilo sušenje preveč dolgotrajno, posledično pa tudi večja verjetnost, da pride do zmrzovanja pri nižjih temperaturah in še večjih poškodb. Svetujemo, da se tako namočeni del kot tudi 20 cm širok pas nad namočenim delom toplotno izolacijskega ovoja v celoti odstrani in vgradi novega v enaki kakovosti. Pazimo na pravilno izvedbo preklopov med starim in novim delom posamezne komponente toplotnoizolacijskega ovoja. Za izenačenje s preostalim delom fasade svetujemo impregniranje s **SPEKTRA Impregnation Acryl** in obnovitveno barvanje s fasadno barvo **SPEKTRA Renoxan** v dveh slojih v odtenku, ki je enak odtenku preostalih fasadnih površin.

Sanacija fasadnih površin brez toplotne izolacije

Sanacija mehanskih poškodb in obnovitveno barvanje

Globina poškodb, ki jih ugotovimo po čiščenju fasade, določa izbiro ometa, ki naj bo po sestavi čim bolj podoben obstoječemu. Uporabimo lahko sanirne omete na osnovi cementa, ki pomagajo tudi pri reševanju vlage v tovrstnih objektih. Kot zaključni premaz pa svetujemo fasadni barvi **SPEKTRA Renoxan** ali **SPEKTRA Facade Silicone**, ki sta visoko paroprepustni in minimalno navzemata vodo.

V primeru, da površine niso utrpeli mehanskih poškodb, po razkuževanju in sušenju nanesemo impregnacijo **SPEKTRA Impregnation Acryl** (redčeno z vodo 1:1) in prebarvamo z dvema slojema fasadne barve **SPEKTRA Renoxan**, ki omogoča hitro izmenjevanje vodne pare in minimalno navzema vodo. Izberemo odtenek, ki je čim bližji obstoječemu odtenku na fasadi, ali pa obnovitveno prebarvamo celotno fasado.

Obnovitveno barvanje zunanjih stenskih površin po sanaciji

Zaščita fasadnih površin je predvsem zaščita pred vodo in zračno vlago. To zaščito opredeljujemo z dvema lastnostima fasadnih barv: paroprepustnost in navzemanje vode. Optimalno zaščito nudijo fasadne barve, ki so istočasno visoko paroprepustne in minimalno navzemajo vodo. V programu SPEKTRA fasadnih barv sta za obnovitveno barvanje najbolj primerni **SPEKTRA Facade Universal** in **SPEKTRA Renoxan**. Obe barvi odlikuje visoka paroprepustnost in nizko navzemanje vode. Zaradi posebne sestave polnil in vsebnosti vlaken premoščata lasaste razpoke na starih premazih, vsebujeta pa tudi biocidno zaščito suhega premaza, ki daljši čas zavira pojav plesni in alg na obnovljenih fasadnih površinah. Obe barvi sta na voljo v številnih barvnih odtenkih, ki so pripravljene na osnovi anorganskih pigmentov, kar zagotavlja odlično vremensko in UV obstojnost izbranega odtenka. **SPEKTRA Facade Universal** je namenjena za obnovitveno barvanje toplotnoizolacijskega sistema na osnovi EPS izolacije, **SPEKTRA Renoxan** pa zaradi še boljše paroprepustnosti za obnovitveno barvanje toplotnoizolacijskega sistema na osnovi mineralne volne.

Zunanje stenske površine najprej impregniramo z **SPEKTRA Impregnation Acryl**. Po sušenju priporočamo barvanje bodisi z mikroarmirano akrilno fasadno barvo ali z mikroarmirano siloksansko fasadno barvo **SPEKTRA Renoxan** v zelenem odtenku.

Sanacija notranjih in zunanjih stenskih površin po poplavih

Ne glede na obseg škode, ki so jo povzročile poplave, je pravilna izbira in uporaba zidnih premazov ključnega pomena pri zagotavljanju dolgotrajne zaščite in obnove notranjih in zunanjih stenskih površin.

SANACIJA NOTRANJIH STENSKIH POVRŠIN

Osnovno čiščenje in sušenje

Po umiku vode iz poplavljenih prostorov je potrebno odstraniti vse naplavine, pohištvo in druge predmete, premočene talne obloge, stenske obloge, ki se vidno napihujejo in nimajo oprijema, namočene mavčno-kartonske plošče, in podobno. Če so bile površine kontaminirane s fekalijami in drugimi zdravju škodljivimi snovmi zaradi vdora kanalizacijskih vod v stanovanjske prostore, je pri razkuževanju potrebno upoštevati navodila pristojne sanitarno-zdravstvene službe.

Po umiku vode je sicer potrebno stenske površine najprej umiti s toplo vodo in blago raztopino običajnih gospodinjskih detergentov. Čiščenje lahko opravljamo ročno ali pa, če je to mogoče, s pomočjo stroja za pranje pod pritiskom. Sledi sušenje stenskih in talnih površin v vseh poplavljenih prostorih s pomočjo razvlažilcev, tj. kondenzacijskih sušilnih naprav. Pomembno je, da so prostori v času sušenja z razvlažilci zaprti, saj bodo le tako učinkovito odvzeli vlago iz mokrih stenskih in talnih površin. Čez dan, ob lepem vremenu, večkrat prezračimo prostore, v tem času pa razvlažilce izklopimo.

Razkuževanje notranjih stenskih površin

Ker obstaja velika verjetnost, da so poplavljene površine kontaminirane, začnemo z razkuževanjem že v fazi sušenja. Poplavljene stenske površine ter še vsaj 30 cm nad nivojem, do katerega je segala voda, premažemo z biocidnim sredstvom **SPEKTRA Sanitol concentrate** (zaradi velike vlažnosti površin in s tem verjetnosti pojava plesni, je najbolje, da uporabimo nerazredčen izdelek). Ko se nanos biocidnega sredstva **SPEKTRA Sanitol** posuši, površino narahlo obrusimo s finim brusnim papirjem (št. 150-180). Če je mogoče, to naredimo strojno, in nato še enkrat premažemo z nerazredčenim sredstvom **SPEKTRA Sanitol concentrate**. **SPEKTRA Sanitol concentrate** nanašamo z večjim pleskarskim čopičem, da ga temeljito vtremo v podlago. **SPEKTRA Sanitol concentrate** vsebuje biocidni pripravek, ki učinkovito uničuje bakterije, plesni, alge in kvasovke na površini, zaradi dobrega prodiranja pa deluje tudi v podlagi. Zavedat se moramo, da se plesni nitkasto razraščajo tudi v podlago, zato je potrebno uporabiti sredstvo, ki ne razpada prehitro. To se lahko zgodi pri uporabi sredstev, ki vsebujejo oksidante, kot je natrijev hipoklorit (varikina) ali vodikov peroksid. Tovrstna dezinfekcijska sredstva delujejo samo površinsko in kratkotrajno ter lahko celo poškodujejo obstoječi premaz.

Opomba: Upoštevajte navodila za varno uporabo **SPEKTRA Sanitol concentrate**.

Nadaljnjih sanacijskih del se lotimo šele, ko so stenske površine popolnoma suhe. Vlaga v zidnih površinah naj bo pri normalnih atmosferskih pogojih (pri temperaturi 20 °C in relativni zračni vlagi 65 %) nižja od 5 %.

Izvedba sanacije pred obnovitvenim barvanjem

Nepoškodovani premazi

Če so razkužene stenske površine le umazane, oplet pa ne odstopa, niti ni mehansko poškodovan, zadoščata 2 sloja ene od v nadaljevanju omenjenih visoko paroprepustnih notranjih zidnih barv z dodatkom biocidne zaščite suhega premaza.

Manjše poškodbe

Pred barvanjem preverimo oprijem starih slojev. Za izboljšanje oprijema obnovitvenega premaza je v primeru več starih slojev barve potrebno stenske površine impregnirati s **SPEKTRA Impregnation Acryl Special**. Če med čiščenjem pride do odstopanja starih slojev barve, odstranimo nevezane dele in neravnine popravimo z izravnalno maso. Pri večjih neravninah uporabimo izravnalno maso **SPEKTRA Level Rough**, ki jo lahko nanesemo v skupni debelini do 6 mm, nato pa površino fino zagladimo s **SPEKTRA Level Medium** ali **SPEKTRA Level Medium Light**. Obrušene in odprašene površine prebarvamo z dvema slojema ene od v nadaljevanju omenjenih visoko paroprepustnih notranjih zidnih barv z dodatkom biocidne zaščite suhega premaza.

Globoke mehanske poškodbe

Če med pregledom stenskih površin ugotovimo, da so opleski in celo podložni zidarski ometi zelo namočeni, napihnjani in odstopajo od podlage – kar je pogosto že vidno med čiščenjem in sušenjem –, jih je potrebno lokalno ali celo v celoti odstraniti, dokler ne pridemo do trdne podlage. Globina in obseg odstranjenih plasti opleskov, izravnalnih mas ter ometov določata nadaljnjo sanacijo s podložnimi apnenocementnimi ometi, sanirnimi ometi in končnim zaglajenjem s finim apnenocementnim ometom. Če so bila globlja popravila le lokalna, je kljub temu potreben nanos zaključnega finega ometa po celotni površini, da se doseže enoten izgled in enakomerna vpojnost celotne podlage, preden se izvede končno barvanje z eno od v nadaljevanju omenjenih visoko paroprepustnih notranjih zidnih barv z dodatkom biocidne zaščite suhega premaza.

Obnovitveno barvanje

Način obnovitvenega barvanja je odvisen od stanja stenskih površin. V primerih, kjer obstaja večja verjetnost za rast plesni na zidnih površinah, je potrebno z ustreznimi ukrepi to preprečiti (pregled možnosti za pojav toplotnih mostov, sanacija toplotne izolacije objekta, pohištvo naj bo vsaj 5 cm oddaljeno od sten, da zrak lahko kroži, redno in zadostno prezračevanje). Da bi omogočili čim hitrejše prehajanje vodne pare skozi stenske površine, uporabimo kot zaključni premaz visoko paroprepustne disperzijske barve, kot so **SPEKTRA Classic Plus**, **SPEKTRA Perfect White**, **SPEKTRA Fresh&Easy**, **SPEKTRA Super** in **SPEKTRA Extra**. V barvo lahko dodamo **SPEKTRA Anti Mould**, s čimer za daljši čas zaščitimo premaz pred pojavom plesni. Lahko pa kot zaključni premaz izberemo notranjo zidno barvo **SPEKTRA Kitchen & Bathroom**, ki že vsebuje biocidno zaščito suhega premaza, in je obenem prav tako visoko paroprepustna.

Blokiranje madežev na stenskih površinah

Če se po nanosu prvega sloja zaključnega premaza pojavijo rumeni madeži, je potrebno pred nadaljevanjem zaključnega barvanja izvesti blokado le-teh. Ker so ti madeži topni v vodi, jih ni mogoče prekriti z običajnimi zidnimi barvami na osnovi vode. Za učinkovito blokado uporabimo **SPEKTRA Stain Block Grund**, poltransparenten temeljni premaz na vodni osnovi, ki odlično blokira različne vodotopne madeže in preprečuje njihov pojav tudi po nanosu zaključne barve. **SPEKTRA Stain Block Grund** je že pripravljen za nanos, zato ga ne redčimo. Nanašamo ga v enem sloju, z valjčkom ali čopičem. Kot zaključni premaz nato izberemo eno od omenjenih visoko paroprepustnih notranjih zidnih barv z dodatkom biocidne zaščite suhega premaza.

Če potrebujete nasvet o sanacijah, nas lahko pokličete na telefonsko številko **051 435 467**, na kateri vam nudimo tehnično pomoč in individualno svetovanje glede poškodb, ki so jih povzročile poplave. Pokličete nas lahko **vsak delovnik med 8. in 18. uro**.

Vprašanja nam lahko pošljete tudi na naslov: **deco.coatings@helios.si**

Sledite nam na: heliosbarve helios.barve Helios TBLUS

Helios TBLUS d.o.o.
Količevo 65, 1230 Domžale, Slovenija
T +386 1 722 40 00
E deco.coatings@helios.si
www.helios-deco.com

Član skupine KANSAI HELIOS.